

R O Z S U D O K
V M E N E S L O V E N S K E J R E P U B L I K Y

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eleny Závadskej a členiek senátu JUDr. Aleny Poláčkovej, PhD. a JUDr. Marianny Reiffovej, v právnej veci žalobcu **B. G.**, narodeného X., bytom v B., M. ul. č. X, proti žalovanému **Ústrediu práce, sociálnych vecí a rodiny so sídlom v Bratislave**, pracovisko v Banskej Bystrici, Zvolenská cesta č. 27, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia o sociálnej pomoci, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici zo 6. decembra 2006, č. k. 23S196/2006- 33, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici zo 6. decembra 2006, č. k. 23S196/2006- 33, **p o t v r d z u j e .**

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania **nepriznáva.**

O d ô v o d n e n i e

Krajský súd v Banskej Bystrici rozsudkom zo 6. decembra 2006, č. k. 23S196/2006-33, zamietol žalobu o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného z 2. augusta 2006 č. X., ktorým bolo zamietnuté odvolanie žalobcu a potvrdené prvostupňové rozhodnutie Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Banskej Bystrici z 9. júna 2006 č.X., o priznaní dávky a príspevkov v hmotnej núdzi vo výške 3 310 Sk mesačne od 1. júna 2006. Po preskúmaní postupu a rozhodnutia žalovaného krajský súd dospel k záveru, že žalovaný nepochybil, keď na základe

žiadosti žalobcu z 11. mája 2006 zistil, že podmienky pre poskytnutie požadovanej dávky v hmotnej núdzi v mesiaci máj 2006 žalobca nesplnil, lebo jeho príjem bol vyšší ako životné minimum. Podľa právneho názoru súdu prvého stupňa rovnako správne zistil, že žalobca nesplnil podmienky pre poskytnutie príspevku na bývanie.

Proti rozsudku krajského súdu podal včas odvolanie žalobca a žiadal, aby odvolací súd rozsudok krajského súdu zrušil. Namietal, že žalovaný rozhodoval o dávke v hmotnej núdzi v dôsledku nesprávneho právneho názoru a rovnako pochybil, keď nepovažoval za splnené podmienky pre poskytnutie príspevku na bývanie.

Žalovaný navrhol rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny potvrdiť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (podľa § 10, § 246c a § 250ja OSP) preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo a dospel k záveru, že odvolaniu žalobcu nemožno vyhovieť.

Zo spisov vyplýva, že žiadosťou z 11. mája 2006 sa žalobca domáhal priznania dávky v hmotnej núdzi, príspevku na zdravotnú starostlivosť, príspevku na bývanie a aktivačného príspevku. Žalovaný nepriznal žalobcovi len príspevok na bývanie a príspevok v hmotnej núdzi za mesiac máj.

Pre posúdenie zákonnosti rozhodnutia žalovaného o týchto nárokoch žalobcu bolo potrebné skúmať, či v čase rozhodovania o nich splnil žalobca všetky podmienky pre ich priznanie, vyžadované v zákone .

Právne vzťahy pri posudzovaní hmotnej núdze občana a poskytovaní dávky v hmotnej núdzi (ďalej len "dávka") a príspevkov k dávke (ďalej len "príspevok"), ktorých cieľom je spolu s jeho príjmami zabezpečiť základné životné podmienky a pomôcť v hmotnej núdzi s príspevom aktívnej účasti občana a fyzických osôb, ktoré sa s občanom spoločne posudzujú, upravuje zákon č. 599/2003 Z.z. o pomoci v hmotnej núdzi a o zmene a doplnení

niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o pomoci v hmotnej núdzi“).

Podľa § 10 ods. 1a 2 zákona o pomoci v hmotnej núdzi dávka patrí občanovi, ktorý je v hmotnej núdzi a fyzickým osobám, ktoré sa s občanom v hmotnej núdzi spoločne posudzujú, na zabezpečenie základných životných podmienok; na tento účel slúžia aj príjmy uvedené v § 5 ods. 4 písm. a) až e). Dávka v hmotnej núdzi je u jednotlivca 1 560 Sk mesačne,

Hmotná núdza občana sa posudzuje ku dňu podania žiadosti a je základnou podmienkou pre posúdenie práva na poskytnutie príspevku v hmotnej núdzi.

Ak v zmysle § 2 zákona o pomoci v hmotnej núdzi je hmotná núdza stav, keď príjem občana a fyzických osôb, ktoré sa s občanom spoločne posudzujú, nedosahuje životné minimum a občan a fyzické osoby, ktoré sa s občanom spoločne posudzujú, si príjem nemôžu zabezpečiť alebo zvýšiť vlastným pričinením, potom žalobca za mesiac máj túto podmienku nesplnil, lebo v máji 2006 bola navrhovateľovi vyplatená suma 5 160 Sk ako dávka v nezamestnanosti za mesiac apríl 2006. Z tejto sumy nebolo možné odpočítať dlh, ktorý navrhovateľ uhradil S., pobočka v B., lebo nebol výdavkom podľa § 5 ods. 4 zákona o pomoci v hmotnej núdzi. Príjem navrhovateľa vo výške 5 160 Sk za mesiac máj 2006 bol vyšší ako úhrn súm, potrebných na zabezpečenie základných životných potrieb, preto nemožno žalovanému vytýkať, keď podľa § 10 ods. 1 a 2 zákona o pomoci v hmotnej núdzi žalobcovi za uvedené obdobie od 1. mája 2006 do 31. mája 2006 dávku v hmotnej núdzi vo výške 1 560 Sk nepriznal.

Podľa § 13 ods. 1 až 3 zákona o pomoci v hmotnej núdzi príspevok na bývanie patrí občanovi v hmotnej núdzi a fyzickým osobám, ktoré sa s občanom v hmotnej núdzi spoločne posudzujú, na úhradu nákladov spojených s bývaním na pomoc v hmotnej núdzi, ak splnili podmienky nároku na dávku.

Príspevok na bývanie je 1 360 Sk mesačne, ak ide o jedného občana v hmotnej núdzi a 2 150 Sk mesačne, ak ide o občana v hmotnej núdzi a fyzické osoby, ktoré sa s občanom v hmotnej núdzi spoločne posudzujú.

Občan v hmotnej núdzi a fyzické osoby, ktoré sa s občanom v hmotnej núdzi spoločne posudzujú, majú nárok na príspevok na bývanie, ak občan v hmotnej núdzi alebo niektorá z fyzických osôb, ktorá sa s občanom v hmotnej núdzi spoločne posudzuje podľa § 4

a) je vlastníkom bytu, vlastníkom rodinného domu, nájomcom bytu alebo nájomcom rodinného domu alebo nájomcom obytnej miestnosti v zariadení určenom na trvalé bývanie a

b) uhrádza náklady spojené s bývaním a predloží doklad o zaplatení týchto nákladov za predchádzajúcich šesť po sebe nasledujúcich kalendárnych mesiacov alebo preukáže uznanie dlhu a dohodu o splátkach v prípade, že má nedoplatky spojené s úhradou nákladov spojených s bývaním.

Príspevok na bývanie žalovaný žalobcovi nepriznal v súlade so zákonom, lebo podmienky § 13 ods. 3 zákona o sociálnej pomoci žalobca nesplnil.

Dostatočným spôsobom bolo preukázané najmä vyjadrením matky žalobcu, a nájomnou zmluvou z 1. októbra 2005, uzavretou medzi žalobcom a jeho matkou M. G., že žalobca užíva jednu miestnosť v byte svojej matky a spoločné priestory a zariadenia domu za mesačnú sumu 1 500 Sk mesačne. Z obsahu tejto zmluvy vyplýva, že žalobca býval v byte u svojej matky, ktorá mu prenajímala časť svojho bytu. Žalobca teda nebol vlastníkom jej bytu, nebol vlastníkom rodinného domu a ani nájomcom celého bytu alebo nájomcom celého rodinného domu alebo nájomcom obytnej miestnosti v zariadení určenom na trvalé bývanie. Nájom obytnej miestnosti v byte matky žalobcu nezakladal nárok na príspevok na bývanie, lebo žalobca neužíval obytnú miestnosť, ktorá sa nenachádza v zariadení, určenom na trvalé bývanie v zmysle § 717 Občianskeho zákonníka. Užívanie zariadení, určených podľa

§ 717 Občianskeho zákonníka na trvalé bývanie nie spoločným nájomom bytu podľa § 700 Občianskeho zákonníka, ani užívaním časti bytu, za ktoré by bolo možné považovať užívanie časti bytu matky žalobcu. Hoci citované ustanovenie § 717 Občianskeho zákonníka predpokladá, že prenajímateľom obytných miestností v zariadeniach, určených na trvalé bývanie sú právnické osoby, je pre posúdenie nároku žalobcu na poskytnutie príspevku na bývanie rozhodujúce vymedzenie pojmu „zariadenie, určené na trvalé bývanie“, ak žalobca býval v byte spoločne so svojou matkou a neuzavrel dohodu o užívaní obytnej miestnosti v zariadení, určenom na trvalé bývanie, ale dohodu u užívaní jednej miestnosti v byte svojej matky.

Za týchto okolností nepostačuje pre vznik nároku na príspevok na bývanie ani skutočnosť, že žalobca prípadne platil svojej matke za nájom jednej izby v jej byte pravidelnú mesačnú sumu, lebo zákon o pomoci v hmotnej núdzi neupravuje nárok na poskytnutie príspevku na bývanie v prípade spoločného nájmu bytu, zrejme s cieľom zabrániť obchádzaniu zákona v takých prípadoch, ak jeden z nájomcov podmienky pre poskytnutie príspevku nespĺňuje. Takémuto výkladu nasvedčuje aj okolnosť, že príspevok na bývanie patrí iba jednej osobe, hoci byt alebo rodinný dom majú vo vlastníctve alebo ho užívajú viaceré osoby.

Žalobca teda nespĺnil ani podmienky pre vznik nároku na príspevok na bývanie .

Pokiaľ žalobca namietal, že žalovaný nerozhodol o jeho žiadosti o vydanie preukazu ŤZP so sprievodcom, odvolací súd jeho tvrdenie nemohol zohľadniť. V rozhodnutí žalovaného z 29. marca 2005 č. X. na str. 2. sa výslovne uvádza, že „...menovaný sa považuje za občana ŤZP, avšak nespĺňa podmienky na priznanie preukazu občana ŤZP so sprievodcom. “.

Podkladom pre vydanie tohoto rozhodnutia žalovaného bol posudok posudkového lekára z 3. marca 2005 č. 8397/2004/OPČ, vypracovaný na základe lekárskeho nálezov a správ, podľa ktorého žalobca je samostatne mobilný, sebaobslužný a schopný prepravy MHD, pri úkonoch vyžadujúcich zvýšenú fyzickú aktivitu potrebuje pomoc druhej osoby. Súčasne je v posudku uvedené, že navrhovateľ nie je odkázaný na sprievodcu, ktorým sa podľa prílohy č. 6 zákona

o sociálnej pomoci rozumie občan alebo pes so špeciálnym výcvikom, ktorý poskytuje občanovi s ťažkým zdravotným postihnutím sprievod na zabezpečenie pohybu, orientácie a dorozumievania so spoločenským prostredím.

Na základe žiadosti žalobcu o výmenu preukazu občana ŤZP bez sprievodcu za prekaz ŤZP so sprievodcom z 20. septembra 2004 žalovaný nepochybil, keď opätovne posudzoval mieru funkčnej poruchy žalobcu, lebo v priebehu času mohlo dôjsť k zmene skutočností, rozhodujúcich pre posúdenie miery funkčnej poruchy. Mohlo dôjsť k takému jej zhoršeniu, že žalobca by mohol byť odkázaný na presun so sprievodcom. Podľa § 57 ods. 2 zákona o sociálnej pomoci súčasťou posudku je vždy návrh formy kompenzácie.

Z uvedeného posudku však bolo zistené, že posudkový lekár po zhodnotení zdravotného stavu kompenzáciu v dôsledku nedostatočnej schopnosti žalobcu pohybovať sa nenavrhol, a preto žalovaný nemohol rozhodnúť inak a priznať žalobcovi takú kompenzáciu, ktorá v posudku navrhnutá nebola.

Po preskúmaní predloženého spisového materiálu a postupu a rozhodnutia krajského súdu odvolací súd dospel k záveru, že krajský súd dostatočne podrobne a presne zistil skutkový stav a vysporiadal sa so všetkými právne významnými námietkami žalobcu.

Skutočnosti, ktorými žalobca v odvolaní spochybňuje vecnú správnosť rozhodnutia krajského súdu v odvolacom konaní neboli zistené.

Najvyšší súd Slovenskej republiky preto rozsudok Krajského súdu v Bratislave ako vecne správny podľa § 219 OSP potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol súd podľa § 250k ods. 1 OSP a účastníkom ich náhradu nepriznal, lebo žalobca v odvolacom konaní nebol úspešný, a žalovanému trovy odvolacieho konania nevznikli.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný riadny opravný prostriedok.

V Bratislave 21. augusta 2008

JUDr. Elena Závadská, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia :
Mária Kráľová